

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio Practica ...

De Conversatione Apostolica A Curatoribus Animarum piè & fructosè
instituenda - Complectens vatos & solidos modos juvandi & consolandi
diversorum Statuum Personas afflictas, præcipuè ægras & captivas

Lohner, Tobias

Dilingae, 1677

Memb. III. De aliis consolatiunculis, quæ ex occasione per apposita dicta
creari posunt infirmis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48248](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48248)

frangi laboribus (& morbis) ad salutem, quàm incolumes remanere ad damnationem.

MEMBRUM III.

De alijs Consolatiunculis, quæ ex occasione per apposita dicta creari possunt Infirmis.

I. Et si ea, quæ hæctenus dicta sunt, sufficientissima esse queant ad insignem consolationem ægro afferendam; quia tamen interdum valde recreat ægrum, si ad ipsius querelas vel doloris manifestationes apposita responsa ab Operario reddantur, ideo exempli locò placet hæc paucas ejusmodi doctrinas enumerare.

II. Inprimis ergo, si graves dolores pati Infirmum aliquem adverterit, narret eidem apparitionem, quæ, teste Sutorio. 2. S. Lydwinae facta est, dum coronam valde pretiosam, sed non omnino absolutam vidit, quam cum absolvi à Christo peteret, mox à Milite quodam pessimè tractata, & acutissimis morbis cruciata est, in quibus cum clamaret assiduò: O benignissime IESU, miserere mihi: Angelus ei apparuit solatus est illam, dixitque, nuac tandem coronam absolutam esse, & dolores ac injurias, quos tam patienter tolleret, esse uniones & pretiosos lapides, ex quibus corona illa confecta sit.

III. Si quempiam parùm resignatum videat in morbo, suadeat illi, ut tres Episcopos ab Ecclesia colidos in Patronos pro hoc morbo adsciscat, nempe S. Episcopum Deusdedit. 10. Aug. S. QuodvultDeus. 26. Oct. & S. Deogratias Episcopum Carthaginensem, qui multos Christianos tempore Vandalicæ persecutionis redimebat.

IV. Si Infirmum de defectu Medicinarum querentem audiat, narret illi, quid Carolus Quintus Joachimo Electori Brandeburgico ipsum ad Medicinas varias usurpandas adhortanti responderit, scilicet in morbis optimum remedium esse Patientiam. Drex. in prodr. c. 2. §. 39.

V. Si de diuturnitate morbi quispiam queratur, in memoriam illi revocet, quod S. Athanasius dicere solebat,

quando coacervabantur persecutiones, nimirum cas esse dicitur
taxat brevem pluviam (ein Übergangl.)

VI. Si quis ob eundem in jacendo situm, & tergum exaceratum dolorem atque molestiam gravem se pati ostendat, pulcherrimum S. Martini dictum ei in memoriam revocet, qui, cum in tergo & terra jacenti Discipuli mutationem loci & situs suaderent, finite me, respondit, cœlum potius, quam terram aspicere, ut Spiritus meus rectè ad DEVM feratur. Nov. 11.

VII. Si quis feбри, aut alio simili morbo calido graviter uratur, & crucietur, hortetur eum, ut cum S. Augustino dicat: *Hic ure, hinc seca, modo parcas in æternum.*

VIII. Si quis à suis derelictum se queratur, studiosi illius Daventriani, de quo Speculum Exemplorum dist. 10. meminit, responsum ei pro exemplo narret, qui, cum à Parentibus & Amicis penitus derelictus moreretur, in hæc verba Psalmi 26. erupit: *Pater meus, & Mater mea dereliquerunt me, Deus meus autem assumpsit me.*

IX. Si quem de acerbitate & gravitate morbi conquerentem audiat, jubeat ipsum imitari P. Segulam Societatis JESU Presbyterum, qui ob gravissimos morbos & dolores condolentibus dixit: Jam diu ubera misericordie divinae suxi; quidni etiam ubera Justitiæ divinæ peccata mea plebetentis aliquando fugam. Aut ut cum S. Job dicat: *Si dona de manu DEI suscepimus; mala cur non suscipiamus?*

X. Si quem in manibus chiragrâ graviter cruciati advertit, dicat, hoc esse signum amoris divini erga ipsum; solere enim DEVM amantium more ad significationem amoris sui manus amati comprimere.

XI. Si gravi siti vexetur Infirmus, narrare poterit S. Magdalenæ Ulloix dictum, quæ, cum in gravi siti haustum aquæ frigidum pro relevatione sumpisset, mox oculis in Crucifixi effigiem conjectis seipsam corrigens dixit: Ah mi Domine JESU, tu in siti tua non aquâ frigidâ, sed felle & aceto potatus es. Ah miserere mei, & propitius esto pauperi ancillula tua.

XII. Si morbum pijs exercitiis & profectui obstantes querantur, dicat illis, quod Cassianus docuit sequentibus verbis: *Corporis infirmitas nullum est ad cordis puritatem habendam impedimentum, quin imò mirificè iuvat. si quis illam, pro-*

ut oportet, novit accipere. Vide ergo, ne corporis aegritudo ad animam transeat, quod fieret, si ex ea occasionem propria voluntate faciendam, aut impatientia occasionem sumeres.

XIII. Si dolent, se in communitate vivere non posse, narret illis, quid Christus S. Gertrudi similem querelam proponenti responderit; Num tibi Sponsus videtur minùs delectari in Sponsa, quando familiari ejus conversatione potitur in domo, quàm cum gloriatur ipsam ornatam procedere ad spectaculum vulgi? ex quo intellexit animam, quando à communi conversatione corporalibus molestiis impeditur, tunc quasi in conclavi quiescere cum Sponso, quia tunc delectamentis propriorum sensuum privata soli divinæ relinquitur voluntati. Et inde Dominus in homine tantò magis delectatur, quantò minùs invenit, unde vanè possit gloriari.

XIV. Si duri & inspidi cibi videntur agris, suadeat, ut consilium sequantur adolescenti cuiquam à Christo datum, dum de vili & insipido victu querenti respondit: omne asperum intinge in latus meum, & erit tibi dulce.

§. VII.

Quomodo occupare debeat ægrotos Operarius.

Quatuor sunt præcipuæ occupationes, quibus ægroti, quantum infirmitas eorum permittit, occupari, atque ab otio defendi possunt, scilicet pia cogitatio, devota oratio, consolatoria lectio, amica collocutio; nam labor aliquis corporalis, quem rarò morbi constitutio permittit, vix inter occupationes Infirmorum numerari meretur, quamquam & ipse negligi non debeat, si sine gravi molestia aut periculo Infirmorum assumi queat.

II. Prima igitur occupatio Ægrotorum pia cogitatio est; cum enim ex una parte Infirmi nec diu vocaliter orare possint, nec lectione longiore fatigari debeant, nec amicos habeant, quibuscum fructuosè & jucundè colloqui queant; ex altera verò parte animus humanus sine cogitationibus esse non possit, necessariò sequitur, ut Infirmi, ipsà morbi violentià impellente ac dictante, tristes ac melancholicas cogitationes, non sine grandi sæpe periculo, ipsorumque dolorum & morborum incremento concipiant, nisi aliis piis cogitatio-